

هزینه‌های تابعیت از قوانین مالیاتی بنگاه‌های کوچک و متوسط و به‌کارگیری فناوری اطلاعات: مورد مطالعاتی مالیات ارزش افزوده

اکرم تفتیان، محبوبه فتوحی خانکهدانی

استادیار، گروه حسابداری، واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران. taftiyan@iauyazd.ac.irدانشجوی دکتری، گروه حسابداری، واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران. Rashinfo90@gmail.com

چکیده

هدف این مقاله بررسی عوامل به‌کارگیری سیستم حسابداری مالیاتی مخصوصاً نقش هزینه‌های مالیاتی در افزایش به‌کارگیری این سیستم با استفاده از چارچوب محیطی-سازمانی-تکنولوژیکی در میان بنگاه‌های کوچک و متوسط است. این مقاله با تلاش جهت ارتباط دادن اثر هزینه‌های مالیاتی به ادبیات به‌کارگیری فناوری اطلاعات سهم بدیعی را ایجاد می‌نماید. از این‌رو محور اصلی این مقاله، شناسایی چارچوب محیطی-سازمانی-تکنولوژیکی برای بررسی عواملی که بر تصمیم‌گیری برای به‌کارگیری فناوری اطلاعاتی در بنگاه‌های کوچک و متوسط تأثیرگذارند، مفید می‌باشد. همچنین اثر میزان سازگاری، پیچیدگی، مزیت نسبی و فشار تقلیدی و نظارتی درک شده برای به‌کارگیری سیستم حسابداری تابع مالیات ارزش افزوده، دارای اهمیت است. در این راستا، این مقاله تصویری جامع از عواملی که در به‌کارگیری یک سیستم اطلاعات حسابداری توسط بنگاه‌های کوچک و متوسط اثر دارند را ارائه می‌دهد. نتایج حاصل از تحقیق نشان می‌دهد منفی که بنگاه‌های کوچک و متوسط با درک بهتری از به‌کارگیری سیستم حسابداری تابع قوانین مالیاتی مخصوصاً نقش هزینه‌های تابعیت از قوانین مالیاتی عایدشان می‌شود، بینشی مهم را برای آن‌ها مهیا می‌سازند. بعلاوه بنگاه‌های کوچک و متوسط با درک قوی‌ای از عوامل تأثیرگذار بر به‌کارگیری سیستم حسابداری تابع قوانین مالیاتی موقعیت بهتری برای دوری از سهل‌انگاری در رابطه با فناوری اطلاعات و ادغام کامل سیستم حسابداری با برنامه‌های عملیاتی روزانه‌شان پیدا می‌کنند. لازم به ذکر است این مقاله تحقیقی تحلیلی توصیفی است که به‌مرور ادبیات موجود در این زمینه می‌پردازد. **واژگان کلیدی:** ارزش افزوده، مالیات بر ارزش افزوده، فناوری اطلاعات، چارچوب محیطی-سازمانی-تکنولوژی، بنگاه‌های کوچک و متوسط

۱- مقدمه

در سال‌های اخیر مالیات ارزش افزوده مورد توجه قرار گرفته و روش کارآمدی در جمع‌آوری مالیات است، بدین دلیل که مالیات ارزش افزوده منجر به کسب درآمد بیشتر و درعین حال کاهش کسری مالی می‌شود، کارآمدی زیادی در گردش مالیاتی دارد [۱۶]. مالیات ارزش افزوده اثر متفاوتی بر کسب‌وکار دارد، بطوریکه هزینه‌های شروع کار و هزینه‌های عملیاتی را افزایش می‌دهد و این اثر برای بنگاه‌های کوچک و متوسط بیشتر است [۹]. فعالیت‌های تابع مالیات ارزش افزوده زمان قابل توجهی از بنگاه‌های کوچک و متوسط را در مقایسه با دیگر انواع مالیات‌ها مانند مالیات بر درآمد به خود اختصاص می‌دهند [۱۱]. همچنین احتمال بیشتری وجود دارد که بنگاه‌های کوچک و متوسط برای تطبیق یافتن با قوانین مالیات، بیشتر بر منابع داخلی نسبت به منابع خارجی همچون مشاوران خارجی مالیاتی اتکا کنند [۸]. اثر اصلی مالیات بر ارزش افزوده روی منابع داخلی بنگاه‌های کوچک و متوسط، به‌کارگیری سیستم حسابداری تابع مالیات ارزش افزوده است به‌طوری‌که معاملاتی خاص را که جمع‌آوری صحیح مقادیر مالیات بر ارزش افزوده را قادر می‌سازند، به دنبال دارد. تفاوت میان این دو مقدار به میزان مالیات بر ارزش افزوده‌ای برمی‌گردد که شرکت‌ها به دولت پرداخت می‌کنند یا از آن مطالبه می‌نمایند. این فعالیت‌های تابع قوانین مالیاتی با سیستم حسابداری تسهیل می‌شوند. ادبیات گذشته [۸]، به این نتیجه رسیده‌اند که دلیل اصلی به‌کارگیری یک سیستم حسابداری توسط بنگاه‌های کوچک و متوسط، فعالیت‌های تابع قوانین مالیاتی است. مطالعات نشان می‌دهند که بنگاه‌های کوچک و متوسط نسبت به شرکت‌های بزرگ‌تر هزینه‌های مرتبط با تبعیت از قوانین مالیاتی بیشتری را متحمل می‌شوند و همچنین نشان می‌دهند که گرایش خاصی به استفاده بیشتر از کامپیوترها در راستای اهداف مالیاتی در این شرکت‌ها وجود دارد [۹]. این مطالعات روابط احتمالی را میان هزینه‌های تبعیت از قوانین مالیاتی و

به کارگیری سیستم حسابداری عرضه می‌کنند. در پرتو مبحث مطرح‌شده در بالا، سؤالی که مطرح می‌شود این است که در بین شرکت‌های کوچک و متوسط چه عواملی باعث به کارگیری سیستم‌های حسابداری مالیاتی با استفاده از چارچوب فناوری اطلاعات می‌شود؟ از این رو در این پژوهش ادبیات ارزش‌افزوده و بنگاه‌های کوچک و متوسط مورد مطالعه قرار گرفته است، و مباحث مختلف و تحقیقات سایر پژوهشگران در اقتصادهای در حال توسعه و توسعه‌یافته پرداخته شده است و در نهایت خلاصه و نتیجه کلی پژوهش مطرح شده است.

۲- تابعیت قوانین مالیاتی

مالیات، به موازات امور دیوان و محاسبات، از زمان پیدایش دولت‌ها، سابقه تاریخی دارد. امروزه، هیچ واحد اقتصادی و موسسه انتفاعی و حتی غیرانتفاعی وجود ندارد که در امور روزمره با پرداخت مالیات و مسائل مالیاتی سروکار نداشته باشد. شرکت‌ها معمولاً با استفاده از سیستم کامپیوتری حسابداری نسبت به شرکت‌هایی که از روش‌های دستی بهره می‌برند، هزینه‌های تابعیت از قوانین مالیاتی بالاتری را ثبت می‌نمایند [۱۲]. یکی از دلایل محتمل این موضوع این است که این شرکت‌ها هزینه‌های مستقلی برای سیستم کامپیوتری حسابداری تخصیص می‌دهند در حالی که هزینه‌های مربوط به روش دستی بخشی از کارهای زیادی که مالکان بنگاه‌های کوچک و متوسط انجام می‌دهند را دربر می‌گیرند. محققان نیاز به بررسی رابطه میان امور مالیاتی و به کارگیری فناوری اطلاعات را برجسته می‌کنند. فعالیت‌های تابع قوانین مالیاتی بر بنگاه‌های کوچک و متوسط بیشتر از سازمان‌های بزرگ‌تر اثر می‌گذارند. تأثیر مالیات بر کالا و خدمات ثبت شده برای بنگاه‌های کوچک و متوسط برای آن‌هایی که برای اولین بار یک سیستم حسابداری را بکار گرفته‌اند یا برای آن‌هایی که در حال حاضر یک سیستم حسابداری دارند، بدین شکل است که باید مطمئن شوند که سیستم حسابداری‌شان مطابق با مالیات بر کالا و خدمات می‌باشد و همچنین آن‌ها را قادر می‌سازد که خود را با ضروریات مالیات بر کالا و خدمات تطبیق دهند [۹]. این موضوع کاربری معناداری برای بنگاه‌های کوچک و متوسط دارد که منجر به تقاضای آن‌ها برای مدنظر قرار دادن مالیات بر کالا و خدمات در فعالیت‌های مالی و عملیاتی‌شان می‌شود. برای مثال، همراه معاملات پرحجم، بنگاه‌های کوچک و متوسط را تحت فشار قرار می‌دهند تا افرادی با صلاحیت کافی را به

بررسی مالیات کالا و خدمات پرداختی از مشتریان و مطالبه آن از دولت اختصاص دهند. همچنین شرکت‌های ثبت شده در سیستم مالیات کالا و خدمات در معرض توجه ناشران و سرمایه‌گذاران مربوطه می‌باشند و بنابراین در معرض جرائم و مجازات قرار می‌گیرند [۲۰]. به عبارت دیگر بجای تمرکز صرف بر هزینه‌های تابعیت از قوانین مالیاتی به عنوان فاکتور منحصربه‌فرد مؤثر در به کارگیری یک سیستم حسابداری در بنگاه‌های کوچک و متوسط، در این تحقیق اثر هزینه‌های تابعیت از قوانین مالیاتی به عنوان عاملی در به کارگیری فناوری اطلاعات بررسی می‌شود. این مقاله همچنین با ارائه شناختی از عوامل مؤثر بر به کارگیری سیستم حسابداری به مدیران و گروه‌های مدیریتی کمک می‌کند. این شناخت مدیران را قادر می‌سازد تا تصمیمات آگاهانه‌ای در رابطه با ادغام و استفاده از یک سیستم تابع قوانین مالیات در سیستم حسابداری سازمان‌هایشان مخصوصاً در مرحله اولیه به کارگیری این سیستم اخذ کنند.

۳- بنگاه‌های کوچک و متوسط و مالیات بر کالا

و خدمات

بنگاه‌های کوچک و متوسط نهادهای محدود اقتصادی هستند که از طریق انباشت منابع مالی خرید، کارآفرینی و پیوند با صنایع، زمینه‌های توسعه اقتصادی را فراهم می‌آورند. این بنگاه‌ها همچنین در رشد اقتصادی، اشتغال، تولید ثروت و کاهش فقر کشورها نقش حیاتی ایفا می‌کنند. به همین علت این دسته از بنگاه‌ها همواره کانون توجه دولت و تصمیم‌گیران اقتصادی بوده‌اند [۵]. مالیات به عنوان یکی از منابع درآمد اصلی دولت‌ها، در تمام کشورهای جهان از جایگاه ویژه و اهمیت والایی برخوردار است، به طوری که هر کشوری برای ساختن زندگی بهتر شهروندان خویش سعی در گرفتن مالیات به مطلوب‌ترین شکل ممکن از مردم دارد. مالیات بر ارزش‌افزوده در بعضی از کشورها به عنوان جایگزینی برای سایر مالیات‌ها مورداستفاده قرار گرفت؛ برای مثال در کشور دانمارک این مالیات جایگزین مالیات بر عمده‌فروشی شد، در حالی که در کشور سوئد و نروژ از آن به عنوان جایگزینی برای مالیات بر خرده‌فروشی استفاده گردید. از دیگر مزایای مالیات بر ارزش‌افزوده آن است که به دلیل گستردگی پایه مالیاتی می‌توان آن‌ها را به نرخ‌های پایین‌تری در مقایسه با سایر مالیات‌ها وضع نمود بدین معنی که به منظور جمع‌آوری

فنی (تکنولوژیکی) که با عناوین سازگاری، پیچیدگی و مزایای نسبی لحاظ شده‌اند، دارند، سیستم‌های اطلاعاتی را بکار می‌گیرند [۲۱]. "سازگاری" به درجه‌ای که یک سیستم حسابداری تابع مالیات بر ارزش افزوده با برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمانی موجود همساز است، اشاره می‌کند. سازگاری در محتوای سیستم حسابداری تابع مالیات بر ارزش افزوده مهم است زیرا قدرت بالقوه‌ای در تغییر زنجیره گزارش دهی تجاری دارد. تحقیقات پیشین روی تکنولوژی‌هایی شبیه سیستم‌های حسابداری تابع مالیات بر ارزش افزوده همچون [۱۳] دریافتند که سازگاری تأثیر مثبت معناداری روی به‌کارگیری آن‌ها دارد. به‌کارگیری یک سیستم حسابداری تابع مالیات بر ارزش افزوده در جایکه فرآیندهای موجود زنجیره گزارش دهی مالی باید جهت تطبیق طبقه‌بندی معرفی شده توسط سیستم حسابداری تابع مالیات بر ارزش افزوده تعدیل شوند، می‌تواند سیستم‌های اضافی مربوط به بحث را معرفی کند.

۴-۲- عوامل سازمانی

عوامل سازمانی، نگرش شرکت می‌باشد که ممکن است تصمیم به به‌کارگیری یک سیستم را تحت تأثیر قرار دهد. انتخاب عامل سازمانی از دیدگاه یادگیری سازمانی ارائه شده توسط [۶] که می‌گوید با کاهش موانع دانشی از طریق یادگیری سازمانی درباره یک نوآوری، به‌کارگیری یک سیستم می‌تواند تسهیل گردد، ناشی می‌شود. یک سازمان برای به‌کارگیری یک نوآوری جدید، باید الزامات تخصصی‌ای به‌منظور استفاده مؤثر از یک تکنولوژی داشته باشد. برای بنگاه‌های کوچک و متوسط دانش کارکنان در رابطه با سیستم‌های اطلاعاتی عامل اساسی استفاده آن‌ها از چنین سیستمی است [۶]. این بدین معناست که کارکنان بنگاه‌های کوچک و متوسط باید برای یادگیری کاربردهای مهم مالیات بر ارزش افزوده در معاملات مالی و در نهایت سیستم اطلاعات حسابداری برانگیخته شوند. شناسایی معاملات مالی درون سازمانی نیازمند سطح مناسبی از دانش حسابداری است زیرا کارکنان باید بدانند که چگونه معاملات را به‌طور مناسب در طبقه‌بندی مالیات بر ارزش افزوده به‌صورت جزئی نشان‌گذاری کنند [۲۱]. بنگاه‌های کوچک و متوسط می‌توانند بار مسئولیت خود را با یادگیری چگونگی فعالیت مؤثر با سیستم از طریق منابع خارجی کاهش دهند.

حجم مشخصی از درآمد مالیاتی با استفاده از مالیات بر ارزش افزوده احتیاج به نرخ مالیاتی کمتری در مقایسه با سایر انواع مالیات است. این امر می‌تواند از یک‌سو انگیزه‌های فرار در پرداخت مالیات را کاهش داده و از سوی دیگر تحقق درآمد مالیات هدف را با اطمینان بیشتری امکان‌پذیر سازد. بنگاه‌های کوچک و متوسط در ایران نقش مهمی در رشد اقتصادی کشور ایفا می‌نمایند [۱]. بنگاه‌های کوچک و متوسط برخلاف به‌کارگیری قریب‌الوقوع مالیات بر کالا و خدمات در سال ۲۰۱۵، آگاهی و دانش کمی نسبت به ضروریات آن دارند [۱۸]. بررسی نوآوری‌های تکنولوژیکی و تأثیر استفاده‌ی شرکت‌ها از فناوری اطلاعات بر فروش پرداخته و نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد که بین به‌کارگیری فناوری اطلاعات و فروش، سود و درجه رقابت شرکت‌ها، ارتباط مستقیم و معناداری وجود دارد [۲]. در بنگاه‌های کوچک و متوسط ایران متوسط تأثیر این فناوری در سازمان‌های خدماتی بالاتر از سازمان‌های تولیدی است [۲].

۴-۳- چارچوب محیطی - سازمانی - تکنولوژی

در انتخاب چارچوب نظری، این تحقیق به دنبال چارچوبی بوده که هم در درک محیط داخلی و خارجی بنگاه‌های کوچک و متوسط و هم در ادغام آن‌ها با هزینه‌های تابعیت از قوانین مالیاتی کمک کند تا درک کاملی از به‌کارگیری سیستم حسابداری تابع مالیات بر ارزش افزوده ارائه دهد. در این تحقیق چارچوب فنی-سازمانی-محیطی، برای رسیدن به هدف ارائه شده است. چارچوب فنی-سازمانی-محیطی که توسط [۲۲] توسعه یافته، بارها به‌عنوان دیدگاه نظری که علاقه یک سازمان را نسبت به به‌کارگیری فناوری اطلاعات نشان می‌دهد مورد استفاده قرار گرفته است. یک سیستم حسابداری منطبق بر قوانین مالیاتی یکی از فناوری‌هایی است که بنگاه‌های کوچک و متوسط می‌توانند جهت بهبود انطباقشان با سیستم مالیاتی بکار بگیرند. منطبق بودن با قوانین مالیاتی یکی از دلایلی است که بنگاه‌های کوچک و متوسط یک سیستم حسابداری را بکار می‌گیرند [۱۰].

۴-۱- عوامل فنی (تکنولوژیکی)

بنگاه‌های کوچک و متوسط با به‌کارگیری تکنولوژی‌ای در کسب‌وکارشان می‌توانند صحت داده‌ها، سرعت فرآیندها و کاهش خطاهای دفتری را بهبود بخشند [۱۵]. عمدتاً بنگاه‌های کوچک و متوسطی که نگرش مثبتی به عوامل

۴-۳- عوامل محیطی

قوی‌ترین عامل مؤثر بر به‌کارگیری تکنولوژی اطلاعات فشار خارجی است. فشار اجباری، نیروهای واردشده به سازمان‌ها توسط دیگر سازمان‌ها که به آن‌ها وابسته‌اند، می‌باشد [۱۴]. زمانی که بنگاه‌های کوچک و متوسط به دیگر شرکت‌های ثبت‌نام‌شده در سیستم مالیات بر ارزش‌افزوده وابسته باشند، این شرکت‌ها به بنگاه‌های کوچک و متوسط وابسته فشار می‌آورند تا در سیستم مالیات بر ارزش‌افزوده ثبت‌نام کنند. این بنگاه‌های کوچک و متوسط برای ثبت‌نام در سیستم مالیات بر ارزش‌افزوده، به اسفاده از سیستم حسابداری تابع مالیات بر ارزش‌افزوده نیاز پیدا خواهند کرد. در یک چرخه تأمین، شرکت‌های بزرگ‌تر از بنگاه‌های کوچک و متوسط وابسته‌شان می‌خواهند در سیستم مالیات بر ارزش‌افزوده ثبت‌نام کنند بطوریکه بتوانند تمام مالیات بر ارزش‌افزوده این بنگاه‌های کوچک و متوسط را مطالبه نمایند و در نتیجه هزینه‌های عملیاتی خود را کاهش دهند [۷].

۵- پیشینه پژوهش

استفاده از نرم‌افزار مالیاتی برای شرکت‌های بزرگ‌تر نسبت به شرکت‌های کوچک‌تر باصرفه‌تر است. سیستم حسابداری منطبق بر قوانین مالیاتی، به علت ضروریات الزام برای ترسیم طبقه‌بندی مالیات بر ارزش‌افزوده این معاملات و انجام ثبت مناسب آن‌ها، انطباق و نظارت معاملات شرکت‌ها را با توجه به مالیات بر ارزش‌افزوده‌ای که بر عهده‌شان است و پرداخت‌نموده‌اند را بهبود می‌بخشد [۸]. دیدگاه یادگیری سازمانی زمینه مفیدی برای شناسایی جنبه‌های مهم عوامل سازمانی است؛ زیرا هزینه‌های تابعیت از قوانین مالیاتی و استفاده مؤثر از یادگیری برای یک سیستم حسابداری را باهم جمع می‌کند.

برای عوامل سازمانی، مطالعاتی زیادی [۱۳] به نقش اصلی اطلاعات خارجی در فرآیند نوآوری سازمانی تأکید دارند. یادگیری از منابع خارجی از دیدگاه یادگیری سازمانی که توسط آتول توسعه‌یافته؛ برگرفته شده است. یادگیری از منابع خارجی جنبه مناسبی از متغیر سازمانی برای این تحقیق است؛ زیرا بنگاه‌های کوچک و متوسط درگیر با مالیات بر ارزش‌افزوده باید بدانند که چگونه سیستم حسابداری‌شان معاملات را از طریق شناسایی فرآیندها ثبت کنند، بطوریکه محاسبات مالیات بر ارزش‌افزوده صحیحی مطالبه شود و قابل‌اعتماد شرکت‌ها باشد. شناسایی معاملات تجاری وقتی این معاملات برای

شناسایی دستی زیاد باشند و معاملات تجاری پیچیده‌تری را دربرگیرند، پیچیده است. یادگیری از منابع خارجی، بینشی در راستای این موضوع ارائه می‌دهد که سازمان‌ها بخصوص بنگاه‌های کوچک و متوسط چگونه می‌توانند یاد بگیرند که با تغییرات تکنولوژی که با ثبت‌نام در مالیات بر ارزش‌افزوده به وقوع می‌پیوندند، تطابق پیدا کنند. عوامل فنی بر روی ویژگی‌های ادراکی فنون موجود و جدید تمرکز دارند [۱۳]. عوامل محیطی همچون تأثیر شریکان تجاری و فشارهای قانونی نیز دلایل حیاتی مهمی در ورای به‌کارگیری فناوری اطلاعات در بنگاه‌های کوچک و متوسط می‌باشند [۱۵]. روی استفاده یا به‌کارگیری سیستم حسابداری، به فعالیت‌های تابعیت از قوانین مالیاتی به‌عنوان دلیلی ورای به‌کارگیری یا استفاده از سیستم حسابداری توسط بنگاه‌های کوچک و متوسط اشاره می‌کنند. اندازه سازمانی به‌عنوان مهم‌ترین ویژگی که میزان به‌کارگیری فناوری اطلاعات را تعیین می‌کند با عواملی همچون نیازهای اطلاعات بیشتر، منابع مالی کافی و کارکنان دانشی فناوری اطلاعات را برای بنگاه‌های کوچک و متوسط در به‌کارگیری سیستم فناوری اطلاعات پیشنهاد می‌دهد [۱۷]. فعالیت‌های تابعیت از قوانین مالیاتی نیاز بیشتری به اطلاعات مالی در بنگاه‌های کوچک و متوسط را ایجاد می‌کنند بطوریکه آن‌ها محاسبات درست و عرضه مستندات حامی مرتبط بر مبنای محاسبات را ارائه می‌دهند. بنابراین عوامل فنی و سازمانی مهم هستند و به استفاده موفقیت‌آمیز یک سیستم حسابداری، کمک می‌کنند [۲۱]. هزینه‌های تابعیت از قوانین مالیاتی می‌توانند متغیر سازمانی باشند زیرا همانند هزینه‌های مالی به‌عنوان متغیر سازمانی می‌تواند تصمیم در رابطه با به‌کارگیری یک سیستم را تحت تأثیر قرار دهد [۱۴]. بنگاه‌های کوچک و متوسط که برای بقایشان به شریکان تجاری یا شبکه چرخه تأمین وابستگی زیادی دارند، سیستم فناوری اطلاعات را بکار می‌گیرند زیرا بنگاه‌های کوچک و متوسط به‌عنوان "شریکان ضعیف‌تری" در روابط بین سازمانی به نظر می‌رسند [۱۴]. فناوری اطلاعات و ارتباطات بر بهره‌وری کل عوامل تولید اثر انکارناپذیری را نشان می‌دهد [۳].

۶- نتیجه‌گیری

نتایج این تحقیق کاربردهای نظری مهمی به همراه دارند. تحقیقات گذشته در مورد تصمیم‌گیری در رابطه با به‌کارگیری تکنولوژی اطلاعات، عموماً بر روی چگونگی تأثیر فرآیندهای

حسابداری از جمله ثبت، برقراری ارتباط و گزارش دهی بر تکنولوژی اطلاعات و بالعکس تمرکز داشتند. بنابراین نیاز است که ما درک بیشتری از اینکه آیا فرآیندهای مالیاتی بر تکنولوژی اطلاعات اثر دارد یا بالعکس پیدا کنیم. ادبیات گذشته نشان داده‌اند که سازمان‌ها بویژه بنگاه‌های کوچک و متوسط اغلب از سیستم حسابداری‌شان برای فعالیت‌های تابعیت از قوانین مالیاتی همچون محاسبات مالیاتی و تشکیل پرونده مالیاتی استفاده می‌کنند. این تحقیق با ادبیات گذشته در راستای ارائه درک بهتری از چگونگی اثر فعالیت‌های تابع قوانین مالیاتی که از طریق هزینه‌هایشان شناسایی می‌شوند، بر فرآیند به‌کارگیری فناوری اطلاعات سازگار است. همچنین نتایج با نشان دادن منفی که بنگاه‌های کوچک و متوسط با درک بهتری از به‌کارگیری سیستم حسابداری تابع قوانین مالیاتی مخصوصاً نقش هزینه‌های تابعیت از قوانین مالیاتی عایدشان می‌شود بینشی مهم را برای دست‌اندرکاران این موضوع مهیا می‌سازند. بنگاه‌های کوچک و متوسط بدون دانش یا با دانش اندکی از سیستم حسابداری منطبق با قوانین مالیاتی می‌توانند درک عمیق‌تری از عواملی که برای به‌کارگیری و استفاده از این سیستم جهت ارائه منافع بهینه مهم می‌باشند، کسب کنند. به‌خصوص بنگاه‌های کوچک و متوسط نه‌تنها برای کاهش هزینه‌های تابعیت از قوانین مالیاتی بلکه برای بهبود استفاده‌شان از این سیستم حسابداری در مرحله اولیه به‌کارگیری باید خود را از طریق منابع خارجی چون کارگاه‌های آموزشی و سمینارها تعلیم دهند. بعلاوه بنگاه‌های کوچک و متوسط با درک قوی‌ای از عوامل تأثیرگذار بر به‌کارگیری سیستم حسابداری تابع قوانین مالیاتی موقعیت بهتری برای دوری از سهل‌انگاری در رابطه با فناوری اطلاعات و ادغام کامل سیستم حسابداری با برنامه‌های عملیاتی روزانه‌شان پیدا می‌کنند. علاوه بر این، مدیران نیز اگر درک واضحی از تأثیر هزینه‌های تابعیت از قوانین مالیاتی بر استفاده از چنین سیستمی داشته باشند، به موقعیت بهتری در بهینه‌سازی سیستم حسابداری‌شان دست می‌یابند؛ آن‌ها می‌توانند روی عواملی که برای کاهش هزینه‌های تابعیت از قوانین مالیاتی و ضمناً تشویق به‌کارگیری فناوری اطلاعات مهم می‌باشند، تمرکز کنند. چنین دانشی به‌خصوص با در نظر گرفتن اینکه هزینه‌های تابعیت از قوانین مالیاتی بحث مهمی برای بنگاه‌های کوچک و متوسط می‌باشند، یک مزیت رقابتی را ارائه می‌دهد. درنهایت، مبتکران و طرفداران سیستم

حسابداری همچون دولت‌ها و فروشندگان نیز باید استراتژی‌هایی را بکار بگیرند که سیستم‌های حسابداری را نه‌تنها به‌عنوان یک ابزار گزارش دهی مالی و مدیریتی برای بنگاه‌های کوچک و متوسط بلکه به‌عنوان ابزاری که الزامات تشکیل پرونده مالیاتی را تسهیل می‌نماید، تعییبه کنند. و همچنین بنگاه‌های کوچک و متوسط نیاز به مباحث یکپارچه‌سازی سیستم‌شان برای تطبیق با سیستم حسابداری تابع مالیات بر ارزش‌افزوده دارند. این یافته‌ها با مطالعات به‌کارگیری تکنولوژی اطلاعات توسط بنگاه‌های کوچک و متوسط همچون مطالعات (۱۹) مطابقت دارند. و نیز بنگاه‌های کوچک و متوسط اگر نیازی به تکنولوژی برای غلبه بر چالش یا بهره‌برداری از یک فرصت تجاری داشته باشند، سیستم تابع مالیات بر ارزش‌افزوده را بکار می‌گیرند. نتایج تجربی اشاره به این دارد که تابعیت از قوانین مالیاتی به‌عنوان یک عامل اساسی در تصمیم‌گیری در مورد به‌کارگیری سیستم حسابداری تابع مالیات بر ارزش‌افزوده در بنگاه‌های کوچک و متوسط نیست. دو دلیل محتمل برای این نتیجه متناقض وجود دارد. اول اینکه در مرحله اولیه بنگاه‌های کوچک و متوسط هنوز مشغول یادگیری و تعدیل الزامات مالیات بر ارزش‌افزوده می‌باشند. آن‌ها نیاز به این دارند که بفهمند چگونه مالیات بر ارزش‌افزوده هم بر فرآیندهای حسابداری‌شان و هم بر استراتژی‌های قیمت‌گذاری و هزینه‌شان تأثیر می‌گذارد. تحقیقات گذشته همچون (۱۰) زمانی انجام شدند که مالیات بر ارزش‌افزوده یک مالیات به‌خوبی برقرار شده در کشور مورد مطالعه بود. ثانیاً اینکه معرفی مالیات بر ارزش‌افزوده نیز می‌تواند بدین معنا باشد که تعداد زیادی از بنگاه‌های کوچک و متوسط اولین دفعه‌ای است که از یک سیستم حسابداری استفاده می‌کنند. در این مرحله اولیه به‌کارگیری، امکان دارد این بنگاه‌های کوچک و متوسط به‌طور کامل به اینکه چگونه یک سیستم حسابداری تابع مالیات بر ارزش‌افزوده می‌تواند به آن‌ها از دیدگاه مالیاتی سود برساند واقف نباشند یا ممکن است هنوز خیلی درگیر حل‌وفصل مباحث یکپارچه‌سازی باشند که نمی‌توانند تمام منفی‌ها را که مخصوصاً از نقطه‌نظر مالیاتی، به خاطر به‌کارگیری سیستم فرآیندهای تجاری‌شان حادث می‌شود، در نظر بگیرند. هرچند، به علت نیاز شناسایی و طبقه‌بندی مطابق با مقررات مالیات بر ارزش‌افزوده، هزینه تابعیت از قوانین مالیاتی روی به‌کارگیری سیستم حسابداری تابع مالیات بر ارزش‌افزوده

- [8] Eichfelder, S., Schorn, M., 2012. Tax compliance costs: a business-administration perspective. *FinanzArchiv* 68 (2), 191–230.
- [9] Evans, C., Ritchie, K., Tran-Nam, B., Walpole, M., 1996. A Report Into the Incremental Costs of Taxpayer Compliance. Commonwealth Information Services, Canberra, Australia.
- [10] Halabi, A.K., Barrett, R., Dyt, R., 2010. Understanding financial information used to assess small firm performance: an Australian qualitative study. *Qual. Res. Account. Manag.* 7 (2), 163–179.
- [11] Hansford, A., Hasseldine, J., 2012. Tax compliance costs for small and medium sized enterprises: the case of the UK. *eJournal Tax Res.* 10 (2), 288–303.
- [12] Hansford, A., Hasseldine, J., Howorth, C., 2003. Factors affecting the costs of UK VAT compliance for small and medium-sized enterprises. *Environ. Plan. C* 21 (4), 479–492.
- [13] Henderson, D., Sheetz, S.D., Trinkle, B.S., 2012. The determinants of inter-organizational and internal in-house adoption of XBRL: a structural equation model. *Int.*
- [14] Iacovou, C.L., Benbasat, I., Dexter, A.S., 1995. Electronic data interchange and small organizations: adoption and impact of technology. *MIS Q.* 19 (4), 465–485.
- [15] J. Account. Kuan, K.K., Chau, P.Y., 2001. A perception-based model for EDI adoption in small businesses using a technology–organization–environment framework. *Inf. Manag.* 38 (8), 507–521.
- [16] Lee, D.W., Kim, D.G., Borcharding, T.E., 2013. Tax structure and government spending: does the value-added tax increase the size of government? *Natl. Tax J.* 66 (3), 570–570.
- [17] Marriott, N., Marriott, P., 2000. Professional accountants and the development of a management accounting service for the small firm: barriers and possibilities. *Manag. Account. Res.* 11 (4), 475–492.
- [18] Palil, M.R., Ramli, R., Mustapha, A.F., Abu Hassan, N.S., 2013. Elements of compliance costs: lesson from Malaysian companies towards Goods and Services Tax (GST). *Asian Soc. Sci.* 9(11).
- [19] Premkumar, G., Roberts, M., 1999. Adoption of new information technologies in rural small businesses. *OMEGA Int. J. Manag. Sci.* 27 (4), 467–484.
- [20] Star, T., 2014. Implementing GST-Compliant IT System will be Chaotic, the Star.
- [21] Thong, J.Y., 1999. An integrated model of information systems adoption in small businesses. *J. Manag. Inf. Syst.* 15 (4), 187–214.
- [22] Tornatzky, L.G., Fleischer, M., 1990. *The Process of Technological Innovation*. Lexington Books, Lexington, MA.

تأثیر می‌گذارد. بنگاه‌های کوچک و متوسط تنها زمانی که آن‌ها برای کاهش هزینه‌های مالیاتی‌شان ترغیب می‌شوند، شروع به یادگیری از منابع خارجی خواهند کرد. این نتیجه مطابق با تحقیق (21) است، که اظهار می‌کنند که آموزش بنگاه‌های کوچک و متوسط در مورد مالیات بر ارزش‌افزوده با بهبود سازگاری ضمانت می‌شود. این پژوهش اشاره به این دارد که چنین آموزش‌هایی بر به‌کارگیری سیستم حسابداری تابع مالیات بر ارزش‌افزوده تأثیر می‌گذارد. بعلاوه، زمانی که، شرکای تجاری در سیستم مالیات بر ارزش‌افزوده ثبت‌نام نموده‌اند، بنگاه‌های کوچک و متوسط تحت‌فشارند تا در سیستم مالیات بر ارزش‌افزوده ثبت‌نام نمایند، در نتیجه متوجه نیاز به به‌کارگیری سیستم حسابداری تابع قوانین مالیات بر ارزش‌افزوده می‌شوند.

۷- منابع

- {۱} ارشدی علی، نجفی زاده سید عباس، مهدوی مهران، (۱۳۹۰)، تأثیر مالیات بر ارزش‌افزوده بر قیمت‌ها در ایران، پژوهش‌ها و سیاست‌های اقتصادی، دوره ۱۹، شماره ۵۸، صفحات ۱۲۷–۱۵۷
- [۲] رستمی، مسعود، ۱۳۹۵، نوآوری‌های تکنولوژیکی و تأثیر استفاده‌ی شرکت‌ها از IT بر فروش و سود، نوآوری‌های تکنولوژیکی، نکات اقتصادی، صفحه ۱.
- [۳] رجایی، یداله، ۱۳۹۳، تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر تولید و بهره‌وری کل عوامل بنگاه‌های صنعتی، فصلنامه مدیریت بهره‌وری (فراسوی مدیریت)، دوره ۵، شماره ۲۰
- [۴] فتحیان، محمد و اعظم صالحی مقدم، ۱۳۸۴، نقش فناوری اطلاعات بر چابکی بنگاه‌های کوچک و متوسط ایران، سومین کنفرانس بین‌المللی مدیریت، تهران
- [۵] مطالعات پژوهش‌های اقتصادی، ۱۳۹۴، الگوی تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.
- [6] Attewell, P., 1992. Technology diffusion and organizational learning: the case of business computing. *Organ. Sci.* 3 (1), 1–19.
- [7] Powell, W.W., 1983. The iron cage revisited-institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields. *Am. Sociol. Assoc.* 48 (2), 217–160.